

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 557

гр. София , 09.07.2021 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-16 в закрито заседание на девети юли,
през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Валерия Братоева

като разгледа докладваното от Валерия Братоева Търговско дело №
20211100901081 по описа за 2021 година

РАЗПОРЕДИ:

РАЗПОРЕЖДАНЕ

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО, VI-16 състав, в закрито съдебно заседание на
девети юли две хиляди двадесет и първа година, в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕРИЯ БРАТОЕВА

като разгледа търг. дело № 1081/2021 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 365 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба, вх. № 4786/17.06.2021 г., предявена от О.В.М., ЕГН ****, срещу Многопрофилна болница за активно лечение „Л.“ ЕАД, ЕИК ****, Р. П. Г., ИВ. ХР. С. и О.В.Н., в качеството им на новоопределени членове на съвета на директорите на МБАЛ „Л.“ ЕАД и срещу министъра на здравеопазването.

При дължимата служебна проверка на редовността на исковата молба, съдът е констатирал несъответствието ѝ с чл. 127, ал. 1, т. 2, т. 4, т. 5 и чл. 128, т. 2 и т. 3 ГПК, поради което на ищеца с разпореждане от 21.06.2021 г. е предоставена възможност да отстрани конкретно посочени нередовности.

В изпълнение на дадените указания на 06.07.2021 г. е постъпила молба, в която О.В.М. твърди, че поддържа исковете само по отношение на Многопрофилна болница за

активно лечение „Л.“ ЕАД и министъра на здравеопазването, но не и по отношение на физическите лица, избрани за членове на съвета на директорите. Не излага допълнителни фактически твърдения, от които да би бил изводим правен интерес от провеждане на предявените иски, поради което и исковата молба следва да бъде върната.

Предмет на производството са иски за установяване нищожност на решения на едноличния собственик на капитала на Многопрофилна болница за активно лечение „Л.“ ЕАД, обективирани в протокол № РД-16-391/10.06.2021 г., с което членовете на съвета на директорите на МБАЛ „Л.“ ЕАД, сред които и ищецът, са освободени и в протокол № РД-16-392/10.06.2021 г., с което за членове са избрани Р. П. Г., ИВ. ХР. С. и О.В.Н., съединени с иски за установяване несъществуването на вписани по партидата на лечебното заведение в търговския регистър обстоятелства, а именно заличаването на досегашните членове на съвета на директорите и вписването на новоизбраните такива, основани именно на оспорваните решения на едноличния собственик на капитала.

Ищецът твърди, че МБАЛ „Л.“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, капиталът на което се притежава от държавата, която упражнявала правата си на едноличен собственик чрез министъра на здравеопазването. По отношение на дружеството приложение намирали Законът за публичните предприятия и ЗЛЗ, като чл. 21 на последния изисквал членовете на органите на управление на държавните лечебни заведения да се избират и назначават след провеждане на конкурс. Новият състав на съвета на директорите на МБАЛ „Л.“ ЕАД бил избран от принципала без провеждане на задължителната конкурсна процедура. Отделно новоизбраните членове на съвета на директорите не отговаряли и на условията за заемане на длъжността, предвидени в чл. 63, ал. 1 ЗЛЗ. Така взетото от принципала на МБАЛ „Л.“ ЕАД решение, обективирано в протокол № РД-16-392/10.06.2021 г. противоречало на императивни законови разпоредби и било недействително. От друга страна решението, обективирано в протокол № РД-16-391/10.06.2021 г., с което старият състав на съвета на директорите бил освободен също било нищожно. Ищецът имала правен интерес от установяване на нищожността на взетите решения, тъй като със същите се накърнявали правата ѝ, по причина, че именно тя към предявяването на исковата молба била член на съвета на директорите на лечебното заведение.

Така изложените фактически твърдения, не обуславят правен интерес за ищеца от провеждане на иск за нищожност, който всъщност съставлява иск за отмяна на взето от едноличния собственик на капитала на търговско дружество решение, с предмет промяна на персоналния състав на управителния орган на МБАЛ „Л.“ ЕАД. Изложените фактически твърдения по същество съставляват твърдения за допуснато нарушение на императивни материални (липса на квалификация на новоизбраните членове) и процесуални правни норми (промяна на състава на съвета на директорите без проведен конкурс) и обуславят не нищожност на решението на едноличния собственик, а само негова незаконосъобразност, която е основание за неговата отмяна чрез конститутивния иск по чл. 74 ТЗ.

Тук е необходимо само да бъде отбелязано, че пороци на решението за освобождаване на състава на съвета на директорите, обективирано в протокол № РД-16-391/10.06.2021 г. не се излагат, пороците касаят само решението за избиране на нови членове на управителния орган. От друга страна в гражданския процес не е допустимо предявяване на иски в защита на чужди материални права, а оспорването на решението на принципала, в частта му с която са освободени Л.Д.С. и В.А.Р., е израз на такова

недопустимо предявяване на чужди права.

Провеждането на иск за прогласяване нищожност, респ. за отмяна на решение на върховния орган на търговско дружество обаче е допустимо само в хипотеза на нарушени членствени права, а сам ищецът не твърди да е акционер в търговското дружество, т. е. да е носител на такива членствени права, поради което не се явява и активно процесуално легитимиран да инициира осъществяването на съдебен контрол върху решението по пътя на чл. 74 ТЗ. Всъщност твърдяната нищожност на решението е характеристика, която следва да произтича от определени факти, а липсващо и невзето решение не са факти, а други негови характеристики. Поддържаните пороци на оспорваните решения, включително и в депозираната уточнителна молба представляват само основания за тяхната отмяна.

А, както се отбеляза, отмяната на решения на върховния орган на акционерно дружество може да бъде релевирана по съдебен ред само от лице в членствено правотношение с дружеството, каквото качество О.В.М. без съмнение не притежава. Относно липсата на правен интерес за заличен управителен орган на търговско дружество от предявяване на искове за защита срещу заличаването му от партидата на дружеството в търговския регистър е налице и трайно установена съдебна практика на ВКС - решение № 311 от 06.02.2019 г. по т. д. №2742/2017 г. на ВКС, II ТО и цитираната в него съдебна практика, която макар да касае хипотезите на освободен управител на дружество с ограничена отговорност, е в пълна степен приложима и към хипотезите на освободени членове на съветите на акционерно дружество, доколкото относимите към двата вида дружества разпоредби относно действието на решенията за назначаване и освобождаване на управителни органи не бележат различия. Изключение са хипотезите, при които освободеният управителен орган на дружеството е същевременно и съдружник или акционер в дружеството с право на участие в управлението му, произтичащо от правилата на закона или устава, но процесният случай очевидно не е такъв, тъй като Многопрофилна болница за активно лечение „Л.“ ЕАД е еднолично акционерно дружество, чийто капитал е собственост на държавата.

Липсата на легитимация на освободен член на управителен орган на търговско дружество за предявяване на искове за отмяна на решенията на принципала обуславя и извод за липса на правен интерес от съдебна защита срещу вписванията по партидата на дружеството, произтичащи от решение за освобождаването му, при твърденията несъществуването на вписаното обстоятелство да се извежда от порочността на същите тези решения на министъра на здравеопазването. Ако ищецът не разполага с активна процесуална легитимация да иска отмяна на решенията на принципала по реда на чл. 74 ТЗ, то няма легитимация и да провежда иск за установяване несъществуване на вписаното обстоятелство, което пряко се основава на решенията.

Правен интерес от търсената с установителния иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ защита в случая би би налице, когато третото лице твърди, че за него съществуват права, които са накърнени от приетите от едноличния собственик на капитала решения и от вписването в търговския регистър на обстоятелствата, които възникват от тях. Ищецът е трето лице за ответното дружество, като с предявяване на установителния иск, по собствените й твърдения защитава правото да бъде член на управителния му орган. Ищецът не твърди за нея да съществува друго материално право, което да е накърнено от приетите решения.

При тълкуване на разпоредбите в ТЗ, с които се регламентират правилата относно възникването, съществуването и дейността на акционерни дружества, се налага извода, че с тях не е уредено съществуването на субективно право на което и да е лице да бъде избрано в състава на управителните органи на акционерното дружество – такова право по силата на закона няма нито акционера, нито което и да е трето на акционерното дружество лице. Такова право може да е предвидено да възниква за акционера с устава на дружеството, при което към общите права на акционера, които са уредени в ТЗ се прибавя и правото му да бъде избран като член на съветите, които са управителните органи на този вид търговско дружество. Това право обаче съгласно устава никога не може да възникне за трети на дружеството лица. След като за едно трето лице не съществува гарантирано от закона право да участва в управлението на търговското дружество, то това лице не може да обоснове с нарушаването на такова право наличието на правен интерес от предявяване на иск за установяване, че вписването на освобождаването му като член на управителния орган в търговския регистър е несъществуващо обстоятелство, поради нищожност (а всъщност - незаконосъобразност) на решението на върховния орган за неговото освобождаване. Това се приема и в практиката на Върховния касационен съд - решение № 234 от 23.12.2016 г., постановено по т. д. № 54/2016 г. по описа на ВКС, I т.о.

Предвид горното и доколкото О.В.М. не е в членствено правоотношение с ответното акционерно дружество, трябва да се приеме, че няма и не може да има предвидено в закона право да участва в неговото управление, поради което и приемането на решение от едноличния собственик на капитала за освобождаване на това лице като член на съвета на директорите на „Многопрофилна болница за активно лечение „Л.“ ЕАД не накърнява нейно субективно материално право да бъде избрана в този управителен орган.

Освен изложеното, съдът съобразява и това, че правото да избере едно лице за член на съвета на директорите при акционерно дружество с едностепенна система за управление, както и да го освободи като член на този орган са предоставени по силата на закона на върховния орган на дружеството, което е общото събрание (чл. 221, т. 4 ТЗ), респ. едноличният собственик. Освобождаването на член на съвета на директорите не е обвързано със съществуване на каквито и да било основания и е предоставено на свободната преценка на общото събрание/едноличния собственик. След като законодателят е предоставил в изключителна компетентност на върховния орган на акционерното дружество правото да избира и освобождава едно лице като член на управителния му орган, като това може да бъде направено във всеки един момент и не зависи изобщо от поведението и волята на това лице, то трябва да се приеме, че освобождаването на член на съвета на директорите, както и вписването на това обстоятелство в търговския регистър, няма как да засяга/нарушава някакво субективно право на това лице.

Това, че с приемане на решението за освобождаване на ищеца като член на съвета на директорите на Многопрофилна болница за активно лечение „Л.“ ЕАД и с вписването на това обстоятелство в търговския регистър, не се засягат каквото и да било права на О.В.М., означава, че тя няма правен интерес от провеждане на настоящото исковото производство.

Исковете, насочени срещу министъра на здравеопазването са по дефиниция недопустими, тъй като същият е действал в качеството си на представител на едноличния собственик на капитала, т. е. в качеството си на орган на търговското дружество, а срещу органи, които са принципно неправосубектни като такива (най-ясно това личи като

върховен орган е общо събрание) провеждането на искове, без значение на техния предмет, е процесуално недопустимо.

При тези мотиви, СЪДЪТ, на основание чл. 130 ГПК,

Р А З П О Р Е Д И:

ВРЪЩА предявената от О.В.М., ЕГН ****, срещу Многопрофилна болница за активно лечение „Л.“ ЕАД и министъра на здравеопазването искова молба, вх. № 4786/17.06.2021 г. и прекратява производството по търг. дело № 1081/2021 г. на СГС, ТО, VI-16 състав.

Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред САС в едноседмичен срок от връчването му на О.В.М..

СЪДИЯ:

Съдия при Софийски градски съд: _____